

Verhandig E.C.A. - I.M.F. - N.A.E. inst. Plan Bissel
17 JAN 1950



INTERNATIONAL MONETARY FUND
WASHINGTON 25, D.C.

ALTERNATE
EXECUTIVE DIRECTOR

CABLE ADDRESS
INTERFUND

Handwritten signature: De Nederlandsche Bank

13 Januari 1950

Handwritten signature: Vertrouwen

Uitvoer Excellentie
Mr. J. Liefstink,
Minister van Financiën,
Es-Gravenhage.

Excellentie,

De leden van de Board ontvingen gisteravond de inliggende nota (I.M.F. Special 109) van de heer Gutt, welke hedenmorgen in de Board besproken is. Zoals U hieruit zult zien, is de houding van de staf en staf (de heren Gutt, Overby en Bernstein) ten opzichte van de vraagstukken en plannen met betrekking tot een oplossing van de moeilijkheden van het intra-Europese betalingsverkeer veranderd als een blad aan de boom. De heer Gutt stelt namelijk in deze nota voor, dat het Fonds actief zal deelnemen in de huidige discussies te Parijs, niet alleen voor de oplossing van technische vraagstukken, maar tevens bij het uitwerken van vraagstukken van beleid. Verder constateert de heer Gutt, dat, indien er een regionaal monetair Fonds wordt opgericht, het Fonds een dergelijke organisatie behoort te scheppen. Tenslotte behoort het Fonds volgens de heer Gutt door haar leden geraadpleegd te worden voordat de plannen, die nu in Parijs worden besproken en geformuleerd, worden aanvaard.

De heer Gutt gaf in de vertaling van hedenmorgen nog een toelichting op zijn nota. Het nieuwe plan, dat uit de discussies te Parijs zal voortvloeien, kan van eminent belang voor het Fonds worden. Tot zijn leedwezen moest hij echter opmerken, dat het Fonds bewust of onbewust niet in deze plannen betrokken wordt.

De heer De Tolliers greep deze gelegenheid aan een ernstige kritiek te laten horen over de negatieve houding van het Fonds ten opzichte van de vraagstukken van het intra-Europese betalingsverkeer sedert het najaar van 1947, daarbij o.a. herinnerende aan de vroegere constructieve voorstellen van Dr. Triffin, die de Board niet heeft aanvaard. Deze onvruchtbare houding van het Fonds, is de reden, zoals ik vroeger heb bericht, dat Triffin, tot voor kort de vertegenwoordiger van het Fonds in Parijs, tijdelijk of permanent - dit is nog niet beslist - een positie bij de E.C.A. te Parijs heeft aanvaard.

Dezen te zien met voorstel kwamen van de kant van de heer Tansley. Een van de bekende opvattingen van de Engelsen over het Fonds is zulks niet te verwaarlozen. Daarentegen verlaarde de heer Southard zich accoord met de nota. Besloten werd, dat aan de belanghebbende regeringen en Regering van de Verenigde Staten deze nota zal worden toegezonden, niet als opvattingen van de Board maar van de staf.

Handwritten note: Min. Fin., Ja. Thg., A.B.B. 1260 (O.E.E.C.)
door 12

Handwritten initials: well

Over de redenen van deze onmeembaar kan ik slechts gissen. Het schijnt. dat het nieuwe E.C.A. plan, ook wel plan Bissell genoemd, geheel zelfstandig door de E.C.A. is ingediend en dat hierover niet van tevoren overleg is gepleegd met de National Advisory Council, waarin overigens ook de heer Hofmann vertegenwoordigd is. Dit kan worden afgeleid uit het feit, dat dit plan eind vorige week of begin deze week door de N.A.C. is verworpen. Ik zie daarom het volgende verband tussen deze verwerping en de nota van de heer Gutt, wier behandeling hij zo dringend achtte, dat hij niet bereid was het verzoek van de heren De Selliers en De Largentaye in te willigen de bespreking tot a.s. Maandag uit te stellen.

De redenen voor de verwerping van het plan door de N.A.C. kan gelegen zijn in het voorstel voor oprichting van een zelfstandig regionaal monetair fonds, waartegen de Amerikanen zich althans tot dusverre altijd verzet hebben. Verder zouden de Amerikanen op deze wijze in twee fondsen gaan participeren. Zoals U zich waarschijnlijk zult herinneren, zijn van Republikeinse zijde bij de behandeling van de Bretton Woods overeenkomst in 1945 in het Congres reeds bezwaren geuit tegen de oprichting van Fonds en Bank. Oprichting van een zelfstandig regionaal monetair fonds in Parijs met Amerikaanse steun zou zonder twijfel bij de behandeling van de nieuwe E.C.A. steun in het Congres van Republikeinse zijde de vraag naar het bestaansrecht van het Fund uitlokken. Om deze kritiek te voorkomen is derhalve inschakeling van het Internationale Monetaire Fonds in het nieuwe Europese plan noodzakelijk. Ik vermoed dus, dat de N.A.C. zich niet zozeer verzet tegen de grondslagen van het Bissell plan als wel tegen de uitvoering van dit plan zonder medewerking van het Fund.

De vraag rijst vanzelf, welke functie het Fund in een nieuw plan zal kunnen vervullen. Hierover heeft de heer Gutt zich niet uitgesproken. Op een vraag van de heer De Selliers, of het Fund zou concurreren met de B.I.S. antwoordde de heer Gutt, dat het Fund ten opzichte van deze instelling niet een concurrerende, maar een coöpererende positie wil innemen. Op welke wijze dit zal kunnen geschieden is mij nog niet duidelijk. Het zal U in dit verband interesseren, dat de heer Beyen en ik reeds in November naar aanleiding van de ideeën van Hofmann over economische integratie in Europa onder elkaar de mogelijkheid van een samenwerking tussen E.C.A., B.I.S. en Fund onder ogen hebben gezien, maar toen voor laatstgenoemde instellingen nog geen duidelijke taakverdeling zagen. De heer Beyen zal U bij zijn aanstaande bezoek zonder twijfel op de hoogte brengen van de besprekingen, welke hij vlak voor zijn vertrek met de secretaris, de heer F. Coe, over deze zaak heeft gehad. De staf houdt zich op het ogenblik zeer intensief bezig met de bestudering van de verschillende aspecten van het E.C.A. plan. Het eerste memorandum hierover (RD-960) doe ik U ingesloten toekomen.

Met de meeste hoogachting heb ik de eer te zijn van Uwe Excellentie,
de dw.dr.,

cc. Dr. Holtrop

M. van der Valk

Mr. Koster/Prof. Keesing/Mr. de Block/Mr. Feiser.

23 Januari 1950.

uit notulen Ministerraad d.d. 16 Januari 1950.

4. BUITENLANDS BILLEN.

a. West-Europese Economische Samenwerking.

Minister Stikker deelt mede, dat van Franse zijde een nota is ontvangen om op 23 en 24 Januari een bespreking te houden tussen de Ministers van Financien, Economische Zaken en Buitenlandse Zaken van de landen, die bij de Fibenel zijn betrokken. Op 25 Januari zullen aldaar de financiële aspecten van het Brussels verdrag en het Atlantisch Pact aan de orde worden gesteld, terwijl op 26 Januari de Consultatieve Groep van de O.E.E.C. bijeenkomt om besprekingen te voeren tot aan het eind van de maand Januari de Council van de OEEC bijeenkomt. Spreker is van oordeel, dat Prof. Keesing ten onrechte een persconferentie heeft gehouden, waarbij hij heeft medegedeeld, dat in Parijs overeenstemming omtrent de plannen van de O.E.E.C. is bereikt. Minister Lieftinck merkt op, dat hij Prof. Keesing de instructie heeft gegeven bij voorlichting aan de pers geen enkele internationale politieke beschouwing te geven. Minister van den Brink is van oordeel, dat hierover vooraf contact met Buitenlandse Zaken en Economische Zaken had moeten plaats vinden en dringt er op aan, dat dit in het vervolg wel zal geschieden. Minister Stikker acht het onjuist, dat Minister van Zeeland accoord is gegaan met het houden van een bespreking omtrent de Fibenel, voordat de O.E.E.C. bijeenkomt. Aangezien spreker er nog niet van overtuigd is, dat de plannen van de O.E.E.C. kunnen worden gereorganiseerd, zal men aanvaarding van het kleinere plan (met inschakeling van West-Duitsland en eventueel ook van Engeland) nog als mogelijkheid moeten handhaven. Spreker doet voorts mededeling van geruchten over besprekingen tussen West-Duitsland en Engeland. In verband met het bovenstaande en met de omstandigheid, dat deze kwestie eerst in de REA zal moeten worden besproken, stelt spreker voor op de Franse nota te antwoorden, dat Nederland aan een bespreking op 23 en 24 Januari niet kan deelnemen. Minister van den Brink merkt op, dat op deze dagen het wetsontwerp op de bedrijfsorganisatie in de Eerste Kamer zal worden behandeld. Ten aanzien van de Fibenelbesprekingen wijst spreker er op, dat een vrijmaking van het goederenverkeer tot 75 % noodzakelijk is, aangezien de vrijmaking tot 50 % reeds is overeengekomen en de betrokken landen ook niet bereid zijn tot een verlaging van de invoerrechten over te gaan. Minister Lieftinck staat optimistischer tegenover het plan van de O.E.E.C. dan Minister Stikker. Spreker is het er mede eens, dat een bespreking over het Fibenel plan niet zal moeten plaats vinden voor de bijeenkomst van de O.E.E.C.; tegen een bespreking van de experts bestaat evenwel geen bezwaar. De Raad besluit, dat Minister Stikker mededeling zal doen inzake de bezwaren tegen een bijeenkomst van de Ministers van de Fibenellanden op 23 Januari.